

بشنجی سنه

نومرو ۲۷

۲۷ حزیران ۱۳۱۲

۲۷ محرم ۱۳۱۴

معارف

اداره خانه سی

باب عالی جاده سنده قصبار کتبخانه-
سیدر. رساله یه متعلق کافه مشو-
لیت و خصوصیات ایچون (قصبار
کتبخانه سنه) مراجعت اولونور .

نسخه سی ۲۰ باره در

طوغار مهر ترقی عرش اعلا ی معارفدن
اودر نزهتسرای کائناتی ایلین روشن

آبونه بدلی

برسنه لك الی ایکی نسخه سی پوسته
اجرتیه برار بروجه پیشین ۴۵
غروش، استانبول ایچون اداره خط-
نهدن آلتیق اوزره ۲۰ غروشه در.

نسخه سی ۲۰ باره در

پنجشنبه کونلری نشر اولونور فنی و ادبی رساله

محرری: ابن رفعت ساح

افادهٔ مرام

ظلمت لیلدن یزار و فجر خوش آناره ترقب
و انتظار ایله بی صبر و قرار اوله رق ایرکندن قالقنجه
بر اغاج آلتنده چنک اوزرندده اوتوروب کاه دکزی
کاه طاغاری، قیرلی سیر و تماشایی پک سورم.
بوندن آلدیغ لذتی بر حالک ذوقنه قیاس ایدم.
منظره نك لطافتی فکر پریشانه بنبه خیلدن خبلی
بخش جمعیت ایدر. اشته بوجهته درکه ا کلامادیم
آثاری باخصوص یار جانم اولان عربی اشعار
علی الاکثر او زمان اوقورم. حتی شو اراق مجلوب
مطالعیمی اولدیغ اشعار متنبیدن برقصیده نك برقچ
بیته کیجه یولیه ا کلامایجه یرته یه تعلیق ایتشدم.
علی الصباح قالقوب و ایجه داللی بوداقلی براغاجک
آلتنده اوتوروب او بیتارک ملاحظهٔ مضمونه
وارمشدم. بیانی طالمشم، خبلی وقت کچمش کونش
یوکسلمش که: آفتاب عالم تابک یاپراقلی آره سندن
اوزریمه نور پاره سی صاچدیغنی کوردم. بن ایسه
او زمان ابوالطیك:

والقی الشرق منها فی ثیابی

دنا بئر آتفر من النسان

بیته ملاحظه ایله لطافت مضمونه حیران اولیوردم.
شاعرك تصویر ایتدیکی حالی تمامیه مشاهده ایدنجه
کوکلمده او قدر سرور و نشاط حاصل اولدی که
تعریف ایدم. اشته بونشاط و انبساطک و یردیکی
غیرت و جسارتله درکه - قلت بضاعه نك احداث
ایلدیکی مشکلاته غلبه ایچون بالاقدام - او بیتلری
شرح و ترجمه اهتمام ایتدم: بیتلری دانه دن
عبارت ایدمه سوق کلام ایله بعض اشعار و ابیات
و ایضاحات و معلومات علاوه ایدلدیکندن شویله

او اوچنچی آدم لردن دیکله دیکلمده سنک خاطر
و خیالکله کلمه ین صحیح، غیر صحیح بر جوق
روایات و علاوات ایله مشحون کورورسک،
او قدر که مال اصل سندن همان بالکلیه چقمش
بولونور. چونکه هرکس ایشیتدیکنی عقانه کوره
محاکمه ایدر، بیجر، کسوه کیدیرر. هله زمان
مرور ایدرسه، مثلاً بر آی، بر سنه کچرسه
سنک او سوزلرک حافظه لردن سیلمش، بلکه آندن
هیچ بر اثر قلامش کورورسک. خصوصاً خلق
مشاغل کثیره ایله مشغول ایسه سیئه نسیان دها
زیاده اجرای حکم ایدر. برده سوزلرک آثار
غرابتن عاری ایسه دها قولای اونودیلر.
غریب اولورسه طبیعی حافظه لردن تأثیری دها
زیاده در. چونکه انسان حوادث غریبه یی استماع،
تدوینه مقنونه در. ایشه بونکچوندر که غرائب
نفس انسانده پک درین اجرای تأثیر ایدر.
بونکله برابر الفاظک دخی لوحهٔ حافظه لده تأثیر
مخصوصی وارد در. مثلاً موزون، مقفی، یاخود
مسیجع، منسجم اولورسه حفظی دها قولای
اولور. ایشه بوسیدندر که سلفدن حلقه الک زیاده
انتقال ایله ین، میانه ناسده الک زیاده تداول یدنشی
وقوعات مهمه کلمات موزونه ایله حوادث
غریبه در.

[مابعدی وار]

نکی م

ادب حکمت انصاف محی زاده و صاف پک
افندی طرفندره احسانه یوسیده (روح الصباغ)
عنوانی اثر برکیزنده نك مقدمه سیرر:

ابوالطینک مصردن تبعاعدی اوچوز اللی
تاریخنده در . وجهه عزیمتی ایرانه چورمشدی .
اوزمانلر ایران طرفلرنده حکم سورن ،
آل بویه دن مشهور «فتا خسرو عضدالدوله»
ایدی .

بو عضدالدوله کل عدل و کرم ، نهایت جود
و هممه شهرت شعاردی . ناظم مرحوم حقنده
بغایت حسن معامله کوسترمیش ، پک چوق لطف
و عاطفته بولمشدی .

متینک فتا خسروی مدحده اوج بیوک
قصیده بیلغمسی وار . شاعر ماهر ممدوحنی ثاده
اطراء عظیم ایلمشدی .

او قصیده لک بری و برنجیسی قرق سکر
یتدن مرکبدر . بریتی شو :

« وَقَدْ رَأَيْتُ الْمُلُوكَ قَاطِبَةً »

« وَسِرْتُ حَتَّى رَأَيْتُ مَوْلَاهَا »

ناظم بونده ممدوحک ملک الملوک اولدیغنی
سویلور .

ینه او قصیده دن اولان بیت آتی دخی جمع
و مدح جهتیه احسندر . ممدوحک کینه سنی ، بلده سنی ،
اسمنی ، نعمتی موز و مختصر صورتده اعلام و امیرک
شاهنشاه عالم پناه اولدیغنی افهام ایدیور :

أَبَا شُجَاعٍ يَقَارِسُ عَصْدَ الدَّوْ

لَةٍ فَتَنَا خُسْرَوُ شَهْنِشَاهَا

قصیده لک بری و صونجیسی ، بلکه ناظمک
سویلدیکی اشعارک اخیری قرق درت یتدن مترکب .
وداعی متضمن . ابوالطینک ائی اوج بوز اللی درت
تاریخنده عضدالدوله دن ایرلدیغنی زمان سویلمشدی .

بر رساله وجوده کلدی (روح الصباح) نامی
ویرلدی (روح) « برشی مجهوله یقین و اطلاع
تحصیلندن ناشی سرور و نشاط بولمغه » دینیر شو
حاله وجهه تسمیه وارسته قید ایضاح اولور .

روح الصباح

شاعر شهر «ابوالطینک المتنبی» صاحب حلب
امیر سیفالدوله بن حمدان زردنده حائز قدر و اعتبار
ایدی . امیرک اون آتی سنه دوام لطف و احسانیه
کامکار ایدی . سیفالدوله نی مدح و تشاده خیلی
اشعار و قصایدی واردی .

مجلس امیر جمع ارباب علم و عرفان ایدی ، بوراده
مباحثات علمیه ، مناظرات ادبیه جریان ایدردی .
بر دفعه سنده متنبی ایله نحو یوندن ابن خالویه یلنده
آچیلان بحثده حدم معروف تجاوز ایدلدی . ابن خالویه
آنختارله متنبینک یوزینه اوردی . استاد شعرانک
یوزندن قانلر آقدی .

بو معامله متنبی به آغیر کلدی ، غالباً متجاسرک
امیر جانبندن تأدیننه انتظار ایلدیکی حالدله ائینه سنک
عدم حصولی اشتداد اغبرارینی موجب اولدی ،
نهایت ابوالطینک سیفالدوله نی ترک ایتدی ، مصره
کیتدی .

شو ترک و عزیمت تاریخ هجرتک اوج بوز قرق
آلتیسنه مصادفدر .

ناظم مرحوم مصرده درت سنه او قوددی .
امیر کافور اخشی دینک لطف و عنایتی کوردی .
کافوری قصیده لرله مدح ایتدی . لکن بو حال درت
سنه دن زیاده سورمدی . بوز وشدیلر . متنبی مصری
ترک مجبور اولدی . کافور علیه هجو یه ر سویلدی .

نهر ابله

الفله بانك ضعی . لامك تشدیدى ايله (ابله)
شط العربك بحره واسطه انصبابى اولان جداول
عظیمه دن برینك كنسارنده قدیماً معمور و آبادان
بر شهر شهر ایدی . بوكون مندرس و بی نشاندر .
اشته اول جدوله (نهر ابله) دینر .

بوشهرك (ابله) اسمنى آلمسنه معجم البلدان كی
بعض آثارده اسباب غریبه بسط و ایراد ایدلمش .
اساطیر نوعدن اولقله شایان التفات دكل . مسلم
اولان شوكة : (ابله) شهرى كلدانى كیانى ، ساسانى ،
یونانى كى نیجه قدیم دولترك نوبت نوبت تحت
حكمتده بولنوب میلاددن كرك اول كرك صوكره
تاهندوستان كى ممالك بعیده دن كان ارباب تجارتك
بازار دادوستادى ایدی . اراضینك قوه انبایه سی
جداول میاهك یاردیميله درجه غایده بولندی
ایچون هر طرفی بوستانلر نهالستانلرله مزین ایدی .
تجارت و فلاحه كى ایكى بیوك واسطه تروت بورانك
عمرانیه برلكده خدمت ایتمشلردی .

ارباب تحقیقك ایضاحاتيله نمایان اولیوركه
مصدر دلتاسى نیلك كتیردیكى مواد نباتیه و سائر نهك
ترسباتندن تخذت ایتدیكى كی شط العرب دلتاسیه ده
دجله و فرات ايله بوكون انلره ملتحقاً دكزه
دوكون ابرماقلرك كتیردكلى موادك ترسیبيله
حادث اولمشدر . حتی دیورلركه اوائلده كرك دجله
و فرات و كرك سائر بر قاج ابرماق برلشمكسزین
دكزه ایتلر كن اراضی رسوبیه بحره طوغری
ایلرله كجه بحر الری یا قلاشه یا قلاشه نهایت قارشملردر .

قصیده نك آئیده كى یت كى ایاتی کوسترركه متبی
فتا خسرو دن فراقی آرزو ایتمیه رك آیرلمشدر :

« إِذَا التَّوَدَّيْعُ أَعْرَضَ قَالَ قَلْبِي »

« عَلَيْكَ الصَّمْتُ لِصَاحِبَتٍ فَاكَا »

« زمان وداع و فراق اسف افزای ورود اولدقه
قلب دیدی كه : ای ناطقه پرداز! بوندن صوكره سنك
ایچون صمت و سكوت كرك . صاقین بعدما دهان
كشای ثنا اوله »

دقه سزا ، كهانت شاعرانه دینلمهك لایق
واحرأ تصادفلر دندر كه : استاذ شعرا ایردن آیریلوب
بقدادن مرور ايله كوفیه كیدر كن یوله . وفات
ایده جكنی ، سكوت ابدیه دوشه جكنی اولدن
اكلامش كى نفسنه آرتق صمت و سكوت امری
ویرمشدر .

قصیده لرك بری ده قرق سكر بیتلیدر ، (شعب بوان)
نامنده كى وادی ربانی ، نهالستانی مدح و ثنا ايله
باشلار .

دیار عربده اورمان و قوریلرك عدم كتر سندیدر ،
نهدر ؟ قدماى شعراى عرب آثارنده بویه شجرستان
و نهالستان اوصافی حاوی اییات و اشعار نظر
مطالعیه نادراً تصادف ایتمكده در .

باخصوص متنبینك بو شعب بوان حقنده كى
ایاتی كى بر كزیده لری بك آز كورلمكده در .

بو (شعب بوان) شرقده مشهور جنان اربعه
ارضك بریدر . دیکر لر ی ده (نهر ابله) (غوطه
شام) (سغد سمرقند) ناملريله معروفدر .

شمديكى حالده تيمش سنده بر ميل دكره ايلر ييلان
اراضى رسيوه نك قديمده اوتوز بش سنده بر ميل
ايلر ييلديكى محتملدر .

(مابعدى وار)

حكايه

صبر و شجاعت

محررى : محمد جلال

۱

بتون صنايع نفيسه منسوب ايدى . شعى .
موسيقى نى ، صنعت ترسيمى صانكه ذهنته نقش
ايمش ايدى . صباحه قارشو قلوبك احساساتى
يازار . مضطرب بر روحك ناقل واويلاسى اولان
بركان ديواره آصيلدر . سحر ، خبرى تنوير
ايدن مهتابك تار شاعندن معمول صارى كيريكلى
قادره رق ، مانى كوزلرني آچاركن ، اوكان
دليقانليك كردنه طيامش اولدينى حالده ، سرائر
محبتى اوقور . رسم يايق ايچون لازم اولان ادوات
بواطوده حاضردر . بعضاً صانداليه سنك اوسته
اوتورور ، فرچاسنى اله آير ، بولوحه نى اكل
ايمكه چالشيوردى . بر كره بوغاز ايچنده - بك
مبالغه نى - بر غروى تصوير ايتشدى . بونى كورن
مقتدر بر رسام ، لوحه نك اهميتنى تقدیر ايمكه
بر ابر مصورينك مياال افراط اولدينى آكلامشدى .
حقى واردى . شعر ندهده هيچان انكيز اضطرابانى
- حياتى ياقان - بيوك بر شديله تصوير ايدر ،
كانك تللى - فقط اصول موسيقى دائره سنده -
تيز ، آتشانك بر چيغلق قوبار يردى .

ذكاوتى - بولوندينى موقع ايچون - شايدان

تشكر ايدى . فقط بو دليقانى نى بر فلاكتك
تعقيب ايتمى مقرر در . چونكه عشرت ايد يوردى .
ايلك دفعه ايمچديكى برنجى قدسى ، بر جوق قدحار
تعقيب ايتشدى .

عشرتلك دماغنه بر اقدنى عطالت ثمره نى
اوله رق ، بعض مسائل حياتى نى تماميله حل
ايدم يوردى . بونلردن برى ده و تاهل مسئله سيدر .
كندى كندينه دوشونوردى . تاهل نه ديمك ؟
بر حياتى بر حياه تشريك اتمك ديمك اولاجق .
صوكره ؟ صوكره بوايكى حياتدن بر جوق حياتلر
ظهور ايدمك . دها ؟ ارتق دهاسى وارمى ؟
خلوق ، كوزل بر زوج ، صوكره - كوچك
بر تبسمله بويوك كدرلى اونونديران - بر جوق
يكرمى ، يكرمى آلتى ياشندهكى بر دليقانىليك
استقبالى تنوير ايله جك . بو فنا دكل . هر تاهل
بويله اولورسه ، سعادت محققدر . او زمان تاهل
معامسى حل ايدلمش اولور . لكن دليقانىليك
فكرى بومشله نى - ايسته ديكي كې - حل ايدم يور .
عالمده بر حيات سفيلاه ايله امرار زمان ايتمكدن
ايسه ، هر حالده تاهلى خيرلى كور يوردى .
بونكه برابر كند بسنك آرتق يتشمش اولدينى
كورن يردى . والده نى مسعوديتى آرزو ايد يوردى .
بو پدرله بو والده ، دليقانى ايچون كوزل ، خلوق
بر قيز انتخاب ايتديلر : نور اسميه اولون يوردى .
دليقانى ، استراحت وجدان ايله تاهل ايتدى .
ايكى نظر تقابل ايتديكى وقت ، ايكى كوكلده بيوك
بر تبدل حاصل اولدى . ايكى قلبك احساساتى
هپ بر ايدى : نور ، بو دليقانى ايله بختيار
اولاميه جفتى حس ايمش ، فقط قاديلاق وظيفه نى
ايقيه ، يمين ايلمشدى . دليقانى نورى سوميه جكتى